

Остап Вишня

(1889-1956)

“Який би я був щасливий ,якби своїми творами зміг викликати
усмішку, хорошу, теплу усмішку, у радянського народу!

15 травня 1949 р.

ДИТИНСТВО

Остап Вишня (справжнє ім'я Губенко Павло Михайлович)
Народився 13 листопада на хуторі Чечва біля
містечка Грунь Зіньківського повіту на Полтавщині
(нині Охтирський район Сумської області) в багатодітній (17
дітей) селянській сім'ї. Закінчив початкову, потім двокласну
школу в Зінькові, згодом продовжив навчання в Київській
військово-фельдшерській школі, після закінчення якої (1907)
працював фельдшером — спочатку в російській армії, а з
часом — у хірургічному відділі лікарні Південно-Західної
залізниці.

Творчість

Перший надрукований твір Остапа Вишні — «Демократичні реформи Денікіна(Фейлетон. Матеріалом для конституції бути не може).» — побачив світ за підписом «П. Грунський» у Кам'янці-Подільському в газеті «Народна воля» 2 листопада 1919 р. Працював в газеті «Вісті ВУЦВК»(1922), в журналі «Червоний Перець»(1922,1927). Брав участь у діяльності літ.об'єднань «Плуг» і «Гарт». Виходять одна за одною і збірки усмішок письменника — «Діли небесні» (1923), «Кому веселе, а кому й сумне», «Реп'яшки», «Вишневі усмішки (сільські)» (1924), «Вишневі усмішки кримські» (1925), «Щоб і хліб родився, щоб і скот плодився», «Лицем до села» (1926), «Вишневі усмішки кооперативні» (1927), «Ну й народ», «Вишневі усмішки закордонні» (1930); двома виданнями, 1928 і 1930 рр. вийшло зібрання «вишневих усмішок» (самобутній гумористичний жанр) у чотирьох томах тощо.

Арешт під час геноциду 1932–1933

У 1933 р. популярний письменник був превентивно звинувачений в контрреволюційній діяльності й тероризмі, зокрема в замаху на товариша Постишева під час жовтневої демонстрації. Запроторений до таборів ГУЛАГу. У в'язниці контактував із відомим кубанським фольклористом Сергієм Мастепановим, який також був ув'язнений у ГУЛАГу. Звільнений і повернувся до літературної праці 1943. Вишню мали розстріляти, але його врятував щасливий випадок. Вишню перекидають просто із арештантського барака на Печорі (Комі АРСР) в письменницький кабінет у щойно рекупованому Києві. Одна з причин несподіваного звільнення — успіхи УПА на військовому та ідеологічному фронті.

Максим Рильський і Остап Вишня

Післявоєнний період

Перший твір після концтабору — «Зенітка». Другий і останній період творчості був непростим для Вишні. Щоб приховати свою справжню сатиру, він відточує образ героя-оповідача, мудрого, дотепного, занозистого часом, але сумного. Інші збірки Остапа Вишні : «Весна-красна» (1949), «Мудрість колгоспна» (1952), «А народ воювати не хоче» (1953), «Великі ростіть!» (1955), «Нещасне кохання» (1956)

Окрім своїх робіт гуморист працює над перекладами творів російської та світової класики— М. Гоголя, А. Чехова, О. Сухово-Кобиліна, Марка Твена, О'Генрі, Б. Нушича, Я. Гашека, Я. Неруди, російських радянських письменників.

А після Великої Вітчизняної війни О. Вишня — був членом редколегії журналу «Перець» і один з найактивніших його співробітників, член правління Спілки письменників України, інших громадських організацій республіки, учасник численних зустрічей із читачами.

Сімейне життя Остапа Вишні

Відомо, що Остап Вишня був одружений двічі.

Письменник Володимир Куліш, товариш О. Вишні по перу, пише: «Ніколи не згадувалось про перший шлюб Вишні та його синка, якого я так ніколи і не бачив, і не чув про нього». Досліджуючи біографію письменника, можна припустити, що вперше О. Вишня одружився у 1918–1919 рр.

Щодо сина Остапа Вишні. Дмитро Чуб у своїй книзі «У дзеркалі життя і літератури» пише «Тут Гірняк довідався від Довженка, що син Остапа Вишні, Вячко, закінчивши десятирічку, прилюдно відрікся від батька, обзиваючи його контрреволюціонером»

У 1925 році О. Вишня одружується на Варварі Олексіївні Маслюченко, актрисі театру «Березіль». У Варвари Маслюченко від першого шлюбу була донька Марія. Володимир Куліш, сусід по квартирі, згадує: «Ми приходили до його хати... Дружина Вишні — така ж весела й життєрадісна артистка Маслюченко, худенька, непосидюща донька Леся — образ своєї мами» (чому В. Куліш називає доньку Леся?). Артистка М. Малиш-Федорець так описує Варвару Маслюченко: «Була шатенка, мала гарний характер, чудову розмовну мову, грала різні ролі в театрі Курбаса, також у театрі Гната Юри». Остап Вишня полюбив прийомну доньку, був їй батьком і щирим другом.

Остап Вишня — письменник, рибалка і мисливець

Любов Остапа Вишні до всього живого, до світу природи є незаперечною ознакою його натури. Тож рибалити і полювати він ходив скоріше для того, щоб назбирати побільше смішних історій, щоб побути в колі друзів. Ну як не усміхнутись, прочитавши слова з його відомого твору, що належить до циклу «Мисливських усмішок»:

- «Дика качка любить убиватись тихими-тихими вечорами... Здається, що качки самі шукають на «зорці» вранці і вечері пострілу досвідченого мисливця. Але, як правило, він запізнюється і прибуває до озера тоді, коли «качки «повиключали мотори», почистили зуби, зробили на ніч фізкультурну зарядку з холодним обтиранням і, поклавши на водянні лілеї голови, полягали спать...»

Останній шлях Остапа Вишні

До останніх днів життя він віддавав талант і натхнення своїм читачам. Помер Павло Михайлович 28 вересня 1956 року в Києві. Згодом відійшла в інший світ і Варвара Олексіївна.

Похований на Байковому кладовищі.

